

Informasjon gyrobekjempelse i Driva i 2024

Det er ikke påvist *G. salaris* i Driva etter bekjempelsen i 2023. Det er likevel en usikkerhet hvorvidt *G. salaris* fremdeles finnes ovenfor sperra. Det er derfor vedtatt å gjennomføre supplerende behandling med klor i Driva elv i 2024.

I august 2023 ble det fanget en laks og to hybrider på oversiden av sperra, alle 6 år gamle, og avkom etter siste gyting før fiskesperra sto ferdig. I september ble de strekningene der laksen med *G. salaris* ble funnet behandlet med klor, og *G. salaris* er ikke påvist etter det. Omfanget av de supplerende behandlingene i 2024 inkluderer mesteparten av lakseførende strekning ovenfor og nedenfor sperra. Nytt av året er at strekningen fra Lønset til fiskesperra, inkludert Grøvu, inkluderes i behandlingen. For å sikre et best mulig utgangspunkt før regionen går inn i friskmeldingsperioden har Miljødirektoratet godkjent de siste planer fra Veterinærinstituttet og Gyroklor-prosjektet (NIVA/NINA). Basert på de økonomiske rammer gitt av Miljødirektoratet beskrives her behandlingsplanen for 2024.

Behandlingsplan 2024

Eventuelle laks/hybrider ovenfor sperra vil i år være over sju år gamle (7+). Målet er å eksponere eventuelle verter for *G. salaris* ovenfor sperra (laks og/eller hybrider) med behandlende dose av klor. Tiltakene ovenfor sperra begrenser seg til de sentrale lakseførende deler av vassdraget. Nedenfor sperra er behandlingsomfanget i perifere deler av vassdraget redusert sammenlignet med tidligere år. Målet er å eksponere all laks og hybrider, i hovedelv og sentrale strekninger i de største sideelver/bekker, for behandlende dose av klor, samt rotenonbehandle midlertidige oppholdssteder innenfor flompåvirket periferi.

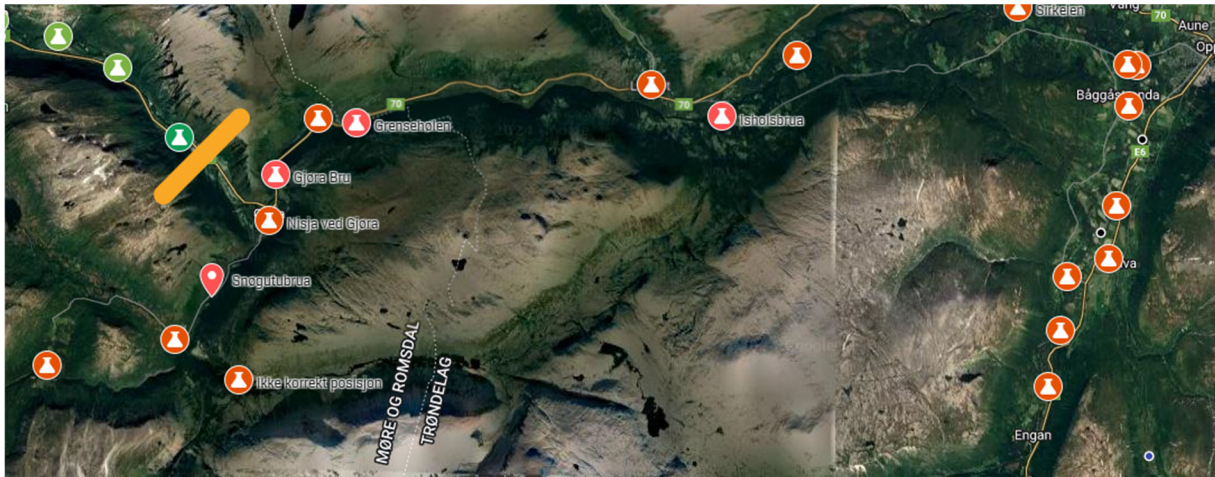
Gjennomføring av supplerende tiltak vil pågå i tidsrommet 15. juli - 21. august. Tidsperioder for deloppgaver er gjengitt i tabell 1. Tilpasninger i tidsplan etter oppstart kan skje, f.eks. forskyvning i tidspunkter på grunn av ugunstige vannføringer.

Tabell 1. Tidsplan for gjennomføring supplerende tiltak i 2024.

Aktivitet	Dato
Oppmøte ovenfor sperre	15.-16. juli
Opprigg oppstrøms	17.-21. juli
Behandling oppstrøms	22.-28. juli
Nedrigg oppstrøms, og opprigg nedstrøms	29. juli - 5. aug.
Innskyting nedstrøms	6.- 8. aug.
Behandling nedstrøms	9.-18. aug.
Nedrigg og opprydding	19.-21. aug.

Behandling ovenfor sperre

Hovedelva Driva doseres med klor i hele lakseførende strekning, med øverste doseringsstasjon ved Magalaupe, ovenfor vandringshinder i Driva. Det vil være påfriskningsstasjoner ved Gottemsbrua, Skoremsbrua, Granmo camping, Mælesvollsvegen bru, Vikabrua, Flatmoen, Isholsbrua, Grensehølen, Gjøråsbrua (eller Nisjabrua ved Gjøra). Sideelver som inkluderes er Vinstra, Álma, Vindøla (vannføringsavhengig), Grøvu (opptil fire doseringsstasjoner) og Erga (vannføringsavhengig). Klordosering i sideelver er fortrinnsvis for å unngå fortykning av behandlende dose i samtløp med hovedelv. I Vinstra vil doseringsstasjonen plasseres nær Smedgarden camping, og ikke inkludere hele lakseførende strekning slik som i 2023. I Álma vil tilsetningspunktet for klor inkludere den korte lakseførende strekningen nedstrøms. I Grøvu vil det plasseres doseringsstasjoner ovenfor vandringshinder på tre til fire punkter (under avklaring).

Figur 1. Doseringsstasjonene oppstrøms sperra som inngår i første periode (ned til oransje linje). Området nedenfor oransje linje inngår i «nedstrøms» behandlingen.

Det kan være aktuelt å rotenonbehandle én eller flere bekker ovenfor sperra for å ta ut all fisk på bekkestrekningen. Det kan bli dødelighet i området umiddelbart i samløp med Driva, men effekten av rotenon vil raskt tynnes ut til under dødelig konsentrasjon. Aktuelle bekker for rotenonbehandling er basert på miljø-DNA-prøver, opplysninger om fangst, eller observasjoner av laks/hybrider. Grunneiere i behandlingssonen i bekker vil bli varslet på forhånd.

Behandling nedenfor sperre

Hovedelva Driva doseres med klor i hele lakseførende strekning, med øverste doseringsstasjon ved Bjørbekkje (som er omkring 10 km oppstrøms fiskesperre). Dette gjøres fordi det kan bli større doseringsbelastning på fisk som befinner seg i overlappsonen mellom dosering oppstrøms og nedstrøms. Selv om det er pause mellom behandling ovenfor og nedenfor sperra, har vi kunnskap om tålegrense for ørret som tilsier at vi ikke ønsker å gjennomføre en «dobbel behandling» av all opphopningen av fisk som befinner seg rett nedstrøms sperra. Skillet mellom behandling ovenfor og nedenfor sperra er derfor ikke på sperra, men på Bjørbekkje.

Det er planlagt klordosering i inntil 26 av de mest vannrike sidebekkene. Klordoseringen vil begrense seg til nedre deler av bekken, og i hovedsak kun én klordoseringsstasjon plassert på et tilgjengelig adkomststed. Klordoseringen vil ha effekt i bekkestrekningen, og også forhindre fortyningssoner i samløp med hovedelv.

Figur 2. Hoveddoseringsstasjonene nedstrøms (opp til oransje linje)

Behandling med rotenon langs Driva vil følge doseringsperioden for klordosering. Manngardslag vil på samme måte som tidligere år kontrollere flom/tørrfallsonen langs bredden i to runder i løpet av klordoseringen. Rotenonmannskap vil også behandle utvalgte bekker, dammer og våtområder langs Driva. Det planlegges med at færre områder får dobbel behandling, og noen områder utelates basert på tidligere års erfaringer. Litldalselva er ikke inkludert i årets behandling.

Det vil under bekjempelsesaksjonen, som vanlig, bli gjort løpende justeringer på behandlingsplaner, og planer for behandling i det periferi behandlingsområdet kan endres ut fra vannføringer og funn av laksunger.

Det vil i behandlingsperioden være fra 20 til 35 personer som jobber med bekjempelsen.

Kontaktperson:

Helge Bardal

Veterinærinstituttet
Prosjektleder gyrobekjempelse
m +47 99474567
helge.bardal@vetinst.no